

**UNIVERSITATEA DE STAT DE MEDICINĂ ȘI FARMACIE
„NICOLAE TESTEMIȚANU”
FACULTATEA DE MEDICINĂ NR.1**

**PROGRAMUL DE STUDII SUPERIOARE DE MASTER
PROFESIONALIZARE NUTRIȚIE UMANĂ**

CURRICULUM

DISCIPLINA Bazele nutriției și diagnosticul statusului nutrițional

Studii superioare de master, Ciclul II

Tipul cursului: **Disciplină obligatorie**

**CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII
SUPERIOARE DE MASTER**

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	2/12

Curriculum Bazele nutriției și diagnosticul statusului nutrițional a fost discutată și aprobată:

Pentru master de profesionalizare

ședința Consiliului Facultății de Medicină nr.1
din „03” 12 2024 proces verbal nr. 3

Decanul Facultății de Medicină nr.1,
dr. hab. șt. med., conf. univ., Gheorghe Plăcintă

Pentru master de profesionalizare

ședința Comisiei de Asigurare a Calității și Evaluare Curriculară Medicină
din „13” 11 2024 proces verbal nr. 3

Președinte CACEC,
dr. hab. șt. med., conf. univ., Pădure Andrei

ședința Disciplinei de Igienă

din „28” august 2024 proces verbal nr. 1

Şef Disciplină de Igienă,
dr. hab. șt. med., prof. univ., Bahnarel Ion

Curriculum elaborat de colectivul de autori:

Chirlici Alexei, dr. șt. med., conf. univ.

Rubanovici Vladislav, dr. șt. med., conf. univ.

I. PRELIMINARII

- Prezentarea generală a disciplinei: locul și rolul disciplinei în formarea competențelor specifice ale programului de formare profesională / specialitateii

Necesitatea aprofundării cunoștințelor în problemele de nutriție umană este legată în primul rând de faptul, că nutriția se găsește la baza sănătății. Mai mult ca atât, o mare parte dintre bolile netransmisibile depind într-o măsură anumită de nutriție. Disciplina se include în Sănătatea Publică și se ocupă de studierea întrebărilor alimentației raționale a diverselor grupe de populație, dar implicit, de asemenea, și a valorii nutritive și biologice a produselor alimentare, a cerințelor de igienă față de alimente, parțial a caracterizării lor merceologice în contextul aprecierii calității. În legătură cu aceasta principalele compartimente ale disciplinei sunt: bazele nutriției, metodele diagnosticului stării de nutriție, studierea și estimarea alimentației reale a unei persoane și a unei colectivități, alimentația diferitor grupe de populație în dependență de diversi factori (vârstă, sex, profesie, starea fiziologică în cazul femeilor de vîrstă fertilă, condiții speciale, practicarea sportului), profilaxia maladiilor nutriționale, profilaxia alimentară a bolilor netransmisibile, aprecierea valorii și calității alimentelor.

Această disciplină este strâns legată cu aşa discipline fundamentale ca fiziologia și biochimia, cu diferite discipline igienice, dar concomitent ea are anumite legături cu microbiologia, epidemiologia, biologia, alte discipline medicale.

Predarea compartimentelor principale ale disciplinei se recomandă de efectuat în complex cu alte discipline și anume: disciplinele medicale fundamentale (anatomia, biochimia, fiziologia), cursului de propedeutică igienică (igiena generală, epidemiologie, microbiologie) și alte discipline speciale.

- Misiunea curriculumului (scopul) în formarea profesională

Scopul disciplinei este de a învăța masterandul să se orienteze în întrebările teoretice și practice ale nutriției umane în diferite condiții de viață și activitate, să poată studia și evalua alimentația reală și studia starea de nutriție a unei persoane și a unei colectivități, să poată aprecia obiectiv rezultatele obținute pentru a pune corect diagnosticul stării de nutriție, iar apoi să propune măsurile de rigoare, îndreptate spre ameliorarea situației, să poată realiza consilierea nutrițională, să conștientizeze rolul nutriției în sănătate, iar concomitent să se orienteze în întrebările profilaxiei maladiilor nutriționale, diverselor maladii netransmisibile, în apariția cărora nutriția joacă un rol decisiv, dar și în problema aprecierii valorii nutritive și biologice a alimentelor.

- Limba/limbile de predare a disciplinei: română;

II. Beneficiari: masteranzi anul I, Programul de studii superioare de master **NUTRIȚIE UMANĂ, Facultatea Medicină ADMINISTRAREA DISCIPLINEI**

Codul disciplinei	F.01.O.001		
Denumirea disciplinei	Bazele nutriției și diagnosticul statusului nutrițional		
Responsabil (i) de disciplină	Chirlici Alexei, dr. șt. med., conf. univ. Rubanovici Vladislav, dr. șt. med., conf. univ.		
Anul	I	Semestrul/Semestrele	I
Numărul de ore total, inclusiv:	240		
Curs	20	Lucrări practice/ de laborator	20
Seminare	20	Lucrul individual	180
Forma de evaluare	E	Numărul de credite	8

III. OBIECTIVELE DE FORMARE ÎN CADRUL DISCIPLINEI

La finele studierii disciplinei studentul va fi capabil:

• La nivel de cunoaștere și înțelegere:

- să cunoască problemele teoretice de bază ale nutriției umane;
- să-și aprofundeze cunoștințele privind problema bolilor de nutriție, rolului alimentației în apariția și evoluarea maladiilor netransmisibile;
- să cunoască principiile și elementele de bază ale organizării alimentației în diverse colectivități;
- să cunoască indicatorii și metodele de studiere a stării de nutriție a unei persoane adulte, dar și a unei colectivități;
- să cunoască etapele de evaluarea stării de nutriție a unei persoane adulte și a unei colectivități în baza rezultatelor obținute conform indicatorilor respectivi;
- să cunoască metodele de cercetare a statusului nutrițional a unui copil în corelație cu dezvoltarea fizică a acestuia;
- să cunoască evaluarea complexă a stării de nutriție a unui copil și a unei colectivități de copii în baza rezultatelor obținute conform indicatorilor respectivi;
- să cunoască metodele de evaluare a alimentației reale a unei persoane adulte și a unei colectivități;
- să cunoască etapele de monitorizare și evaluare a programelor intervenționale în comunitate pe probleme de alimentație și nutriție;
- să cunoască recomandările Codex Alimentarius și documentele europene pe probleme de alimentație și nutriție;
- să cunoască documentele normative și legislative pe probleme de alimentație și nutriție;
- să cunoască problema calității alimentelor, valorii lor nutritive și biologice;
- să cunoască și să înțeleagă înscrisurile de pe etichetele produselor alimentare, a declarațiilor nutriționale;

• La nivel de aplicare:

- să aplique cunoștințele și abilitățile practice obținute în cadrul instruirii în prestarea asistenței privind problemele de alimentație și nutriție în diverse colectivități;
- să utilizeze adevarat criteriile și metodele - standard de evaluare a alimentației reale și a stării de nutriție în diferite comunități, în dependență de vârstă, activitățile prestate etc.;
- să aplique cunoștințele privind analiza aspectelor legate alimentația reală și starea de nutriție a gravidelor, mamelor, care alăpteză copii, preșcolarilor, elevilor, adolescentilor, adulților și persoanelor în vîrstă cu aprecierea rațiilor alimentare recomandate;
- să poată evalua în complexitate alimentația reală și starea de nutriție a unei persoane și a unei colectivități.
- să elaboreze, să evaluateze și să implementeze strategii privind alimentația diverselor grupe de populație;
- să poată compara și interpreta indicatorii nutriționali specifici pentru diverse comunități, prezente în diverse baze de date, rapoarte, articole și programe legislative și informatiche specifice;
- să aplique în practică măsurile de profilaxie a maladiilor nutriționale;
- să evaluateze rezultatele studierii declarațiilor nutriționale de pe etichetele produselor alimentare;

- să demonstreze capacitate de comunicare în realizarea parteneriatelor active cu actorii-cheie în asigurarea calității și salubrității alimentelor, centrate pe problemele prioritare de sănătate publică determinate de alimentație, inclusiv pentru luarea deciziei în comun la perfectarea planurilor complexe de prevenție primară.

• la nivel de integrare:

- colaborarea practică multilaterală cu specialiștii din alte domenii ale medicinii pe probleme de nutriție și sănătate, în problema aprecierii stării de nutriție a diverselor colectivități iar la necesitate - cu agenții economici din sfera respectivă;
- abordarea multidisciplinară și intersectorială a promovării sănătății și educației pentru sănătate pe probleme de alimentație și nutriție, promovarea unui sistem de evaluare a nivelului de cunoștințe, atitudini și comportamente nefavorabile sănătății și a eficienței programelor din domeniul alimentației și nutriției;
- coordonarea măsurilor de redresare a situației privind starea de nutriție și alimentația reală cu conducătorii colectivităților studiate;
- parteneriat activ cu populația, autoritățile publice centrale și locale, cu sectorul neguvernamental, precum și cu organismele naționale și internaționale cu competențe în sănătatea publică și promovarea sănătății pe probleme de alimentație și nutriție;
- colaborarea efectivă în vederea consolidării tuturor partenerilor în promovarea sănătății și educației igienice, inclusiv pentru pregătirea formatorilor pe probleme de alimentație și nutriție;
- utilizarea eficientă a surselor informaționale și resurselor de comunicare și formare profesională asistată în elaborarea de proiecte și studii, de formare profesională continuă și dezvoltare personală pe probleme de alimentație și nutriție.

IV. CONDIȚIONĂRI ȘI EXIGENȚE PREALABILE

Pentru a studia în profunzime **Bazele nutriției umane și diagnosticul statusului nutrițional** în perspectiva activității practice respective și a rezolvării diverselor probleme din domeniu studentul - masterand trebuie mai întâi să aibă anumite cunoștințe la disciplinele fundamentale din domeniul medicinii cum ar fi - fizica medicală și biologică, chimia biologică, anatomia, fiziologia, microbiologia, igiena, dar și la unele discipline aplicative. O anumită importanță le au și cunoștințele, obținute la unele discipline clinice, cum ar fi: gastroenterologia, endocrinologia și a. Cunoștințele teoretice trainice și unele dexterități practice vor facilita cu mult însușirea noului material, ce ține de nutriția umană, dar și la obținerea altor noi dexterități practice, care vor fi de mare folos în viitor pe parcursul unei activități în domeniu, inclusiv pentru persoanele, cu care viitorul specialist va conlucra în vederea unei asistențe medicale, îndreptate spre ameliorarea și consolidarea sănătății.

V. TEMATICA ȘI REPARTIZAREA ORIENTATIVĂ A ORELOR

Cursuri (prelegeri), lucrări practice/ lucrări de laborator/seminare și lucru individual

Nr. d/o	TEMA	Numărul de ore		
		Prelegeri	Lucrări practice/ seminar	Lucru individual
1.	Istoria științei despre nutriție. Bazele fiziologiei nutriției.	4	2	10
2.	Rolul proteinelor, lipidelor și glucidelor în nutriție. Metabolismul energetic al organismului.	4	8	30
3.	Vitaminele în nutriție. Vitaminizarea artificială a	2	4	30

- celor endemice provocate de factorul alimentar;
- Să cunoască principiile alimentației profilactice pentru persoanele, care activează în condiții nocive și extrem de nocive.
 - Să cunoască principiile alimentației dietetice, organizarea și prestarea alimentației dietetice în condiții de staționar și de ambulatoriu.

IX. LUCRUL INDIVIDUAL AL STUDENTULUI

Nr.	Produsul preconizat	Strategii de realizare	Criterii de evaluare	Termen de realizare
1.	Lucrul cu carte și sursele electronice	Lucrul sistematic în bibliotecă și mediatecă. Explorarea surselor electronice actuale referitor la tema pusa în discuție.	1. Calitatea judecărilor formate, gândirea logică, flexibilitatea. 2. Calitatea sistematizării materialului informațional obținut prin activitate proprie.	Pe parcursul modulului
2.	Referate	Analiza surselor relevante la tema referatului respectiv. Analiza, sistematizarea și sinteza informației la tema propusă. Alcătuirea referatului în conformitate cu cerințele în vigoare și prezentarea lui la catedra.	1. Calitatea sistematizării și analizei materialului informațional obținut prin activitate proprie. 2. Concordanța informației cu tema propusă.	Pe parcursul modulului
3.	Studierea și evaluarea alimentației unei persoane	Studierea aprofundată a alimentației reale a unei persoane sau a unei colectivități. Analiza materialelor studiate. Studierea stării de nutriție a unei persoane sau a unei colectivități. Formularea principalelor concluzii în baza materialelor analizate.	1. Analiza tuturor materialelor, a rezultatelor obținute 2. Evaluarea complexă a rezultatelor obținute. 2. Elaborarea recomandărilor, îndreptate spre redresarea situației existente.	Pe parcursul modulului

X. SUGESTII METODOLOGICE DE PREDARE-ÎNVĂȚARE-EVALUARE

• Metode de predare și învățare utilizate

Expunerea, prelegerea interactivă, conversația euristică, problematizarea, brainstorming, lucrul în grup, studiul individual, lucrul cu manualul și textul științific, dezbaterea, rezolvarea situațiilor de problemă, jocuri de rol, simularea, ascultarea interactivă.

• Strategii/tehnologii didactice aplicate (specifice disciplinei)

Una dintre cele mai ineficiente metode de înșuire este ascultarea pasivă a cursurilor, chiar și în cazul structurării și ilustrării foarte minuțioase ale acestora.

Pentru a însuși materialul este nevoie de cât mai multe modalități de procesare a

materialului studiat. Îndeplinirea practică a unui lucru este mult mai eficientă, decât citirea despre cum trebuie să faci, dar și mai eficient este să înveți pe altcineva să facă același lucru.

Metode de evaluare (inclusiv cu indicarea modalității de calcul a notei finale)

Curentă: control frontal sau/și individual prin:

- (a) aplicarea testelor,
- (b) rezolvarea problemelor/exercițiilor,
- (c) analiza studiilor de caz
- (d) realizarea unor jocuri de rol la subiectele discutate.
- (e) lucrări de control

Finală: Examen

- Nota finală se va alcătui din nota medie pentru activitatea pe parcursul contactului direct (cota - parte 0,5) și test SIMU (cota parte 0,5).

Modalitatea de rotunjire a notelor la etapele de evaluare

Grila notelor intermediare (media anuală, notele de la etapele examenului)	Sistemul de notare național	Echivalent ECTS
1,00-3,00	2	F
3,01-4,99	4	FX
5,00	5	E
5,01-5,50	5,5	
5,51-6,0	6	
6,01-6,50	6,5	
6,51-7,00	7	D
7,01-7,50	7,5	
7,51-8,00	8	
8,01-8,50	8,5	
8,51-9,00	9	C
9,01-9,50	9,5	
9,51-10,0	10	A

Nota medie anuală și nota de examinare finală (asistată la calculator, SIMU) – toate vor fi exprimate în numere conform scalei de notare (conform tabelului), iar nota finală obținută va fi exprimată în număr cu două zecimale, care va fi trecută în carnetul de note.

Notă: Neprezentarea la examen fără motive întemeiate se înregistrează ca "absent" și se echivalează cu calificativul 0 (zero). Studentul are dreptul la 2 susțineri repetate ale examenului nepromovat.

XI. BIBLIOGRAFIA RECOMANDATĂ:

A. Obligatorie:

1. Chirlici A., Uliana Jalbă (sub redacția dr. hab. șt. med., Om Emerit Grigore Fripuleac) – Igiena alimentației. Chișinău, Centrul Editorial – Poligrafic "Medicina", 2021, 284 p.
2. Elena Ciobanu, Cătălina Croitoru - Metodele de studiere și apreciere a stării de nutriție și a consumului de energie. Chișinău, Centrul Editorial – Poligrafic "Medicina", 2014, 66 pag. ISBN 978-9975-118-31-6.
3. Ostrofeț Gh., Cătălina Croitoru, Elena Ciobanu, Aliona Tihon – Curs de Igiena Alimentației. Volumul 4, Chișinău, Centrul Editorial – Poligrafic "Medicina", 2021, 307 p.

CDM 8.5.1. CURRICULUM DISCIPLINĂ STUDII SUPERIOARE DE MASTER

Redacția:	10
Data:	10.04.2024
Pag.	12/12

4. Tarcea Monica (coordonator) - Nutriția în ciclul de viață. Târgu - Mureș, 2017.
5. Mariana Graur (coordonator) - Ghid pentru alimentația sănătoasă. Iași, 2006, ISBN: 973-730-240-4/978-973-730-204-5.

B. Suplimentară

1. Costinela Georgescu, Cristian Gavăt - Alimentația și patologia nutrițională la persoanele vârstnice. Galați, Editura Zigotto, 2014, 267 pag. ISBN 978-606-669-064-5.
2. Năsui Bogdana, Lucia Lotrean - Igiena alimentației și nutriției (Lucrări practice pentru studenți la Medicină). Editura Medicală a UMF "Iuliu Hațieganu", Cluj - Napoca, 2014.
3. Nicoleta Răducanu - Nutriția vârstnicilor. Târgu - Mureș, 2017.
4. Tarcea Monica, Crăciun Călin, Ruța Florina, Rus Victoria - Alimentația în colectivități, Târgu - Mureș, 2017.
5. Janice L. Raymond, Kelly Morrow, Krause and Mahan's Food & the Nutrition Care Process, 15e, 978-0-323-63655-1, 1227 p.
6. Sylvia Escott - Stump - Nutrition and Diagnosis - Related Care., Ninth edition, 1299 pages, New-York, 2021, ISBN-13: 978-0880910576
7. Encyclopedia of foods: a guide to healthy nutrition. Academic Press. An imprint of Elsevier. San-Diego, California, 2010, 516 pag.
8. Королёв А. А. – Гигиена питания, 4-е изд., перераб. и доп.: Москва, Издательский центр «Академия», 2014. — 544 с. ISBN 978-5-4468-1932-4.